

Sabiedriskā transporta pakalpojumu nozari raksturojošie rādītāji un pārskaitītās valsts budžeta dotācijas 2021. gada 1. pusgadā¹

Ieņēmumi un izdevumi

Sabiedriskā transporta pārvadātāju zaudējumi. Sabiedriskā transporta faktiskie kopējie zaudējumi 2021. gada 1. pusgadā bija 111,534 miljoni eiro (skat. tabulu Nr.1), kas ir par 0,38 % mazāk nekā 2020. gada 1. pusgadā (111,964 miljoni eiro), savukārt par 6,67% vairāk nekā 2019. gada 1. pusgadā, kur zaudējumi sastādīja 104,561 miljoni eiro.

Tabula Nr.1

Sabiedriskā transporta nozari raksturojošie rādītāji 2021. gada 1. pusgadā

Pārvadājumu veids	Ieņēmumi (EUR)	Izdevumi (EUR)	Faktiskie zaudējumi (EUR)	Nobraukums m.t. (t.sk. km un vagonkm)	Pasažierkilometri, t.sk. bez maksas
Pārvadājumi pilsētas nozīmes maršrutos*	15 345 205	85 949 297	-70 604 092	26 851 714	x
Pārvadājumi reģionālajos nozīmes maršrutos	9 026 833	38 253 919	-29 227 085	36 429 619	257 482 250
Pārvadājumi pa dzelzceļu reģionālajos nozīmes maršrutos**	5 738 027	17 441 151	-11 703 123	13 173 884	148 945 337
Pavisam kopā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā	30 110 066	141 644 366	-111 534 301	76 455 217	406 427 587

*Nobraukums pilsētas maršrutos, to starpā ar sliežu transportu, kilometros

**Finanšu dati norādīti bez maksas par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu

Vērtējot 2021. gada 1. pusgada finanšu rezultātus, secināms, ka **pilsētas nozīmes pārvadājumos**, kas tiek organizēti valstspilsētu pašvaldībās, ieņēmumi sastādīja 15,35 miljonus eiro, izdevumi – 85,95 miljonus eiro, kas veidoja faktiskos zaudējumus 70,60 miljonu eiro apmērā. Salīdzinot minētos rādītājus ar pērnā gada 1. pusgada rādītājiem (2020. gada 1. pusgadā – 74,69 miljoni eiro), secināms, ka zaudējumi sarukuši par 5,47%, savukārt, salīdzinot ar 2019. gada 1. pusgada rādītājiem (2019. gada 1. pusgadā – 75,90 miljoni eiro), zaudējumi samazinājušies pat par 6,98%.

Pārvadājumos pa dzelzceļu 2021. gada 1. pusgadā saņemtie ieņēmumi bija 5,74 miljoni eiro, kas, salīdzinot ar 2020. gada 1. pusgada datiem (6,91 miljoni eiro), ir samazinājušies par 16,94% jeb par 1,17 miljoniem eiro. Savukārt, salīdzinot 2021. gada 1. pusgada ieņēmumu apjomu ar analoģisku periodu 2019. gadā (9,69 miljoni eiro), tie sarukuši pat par 40,77% (par 3,95 miljoniem eiro).

Izmaksas 2021. gada 1. pusgadā (17,44 miljoni eiro), salīdzinot ar 2020. gada 1. pusgadu (17,40 miljoni eiro), ir pieaugušas par 0,24%, savukārt, salīdzinot ar analoģisku periodu 2019. gadā, tās palielinājušās par 11,92%. Izmaksu pieaugums 2021. gada 1. pusgadā

¹ Informācija par pārvadātāju ieņēmumiem un izdevumiem apkopota 13.08.2021.

saistāms ar paātrināto nolietojumu vecajiem elektrovilcieniem, kā arī ar izmaksām, kas saistītas ar transportlīdzekļu remontu, apkopi un rezerves daļu iegādi.

Nemot vērā minēto, uzņēmumu faktiskie zaudējumi 2021. gada 1. pusgadā sastādīja 11,70 miljonus eiro, kas, salīdzinot ar analogu periodu 2020. gadā, ir par 11,55% jeb 1,21 miljonu eiro vairāk, bet, salīdzinot ar analogu periodu 2019. gadā (5,89 miljoni eiro), ir par 98,50% vairāk (skatīt tabulu Nr. 2).

Tabula Nr. 2

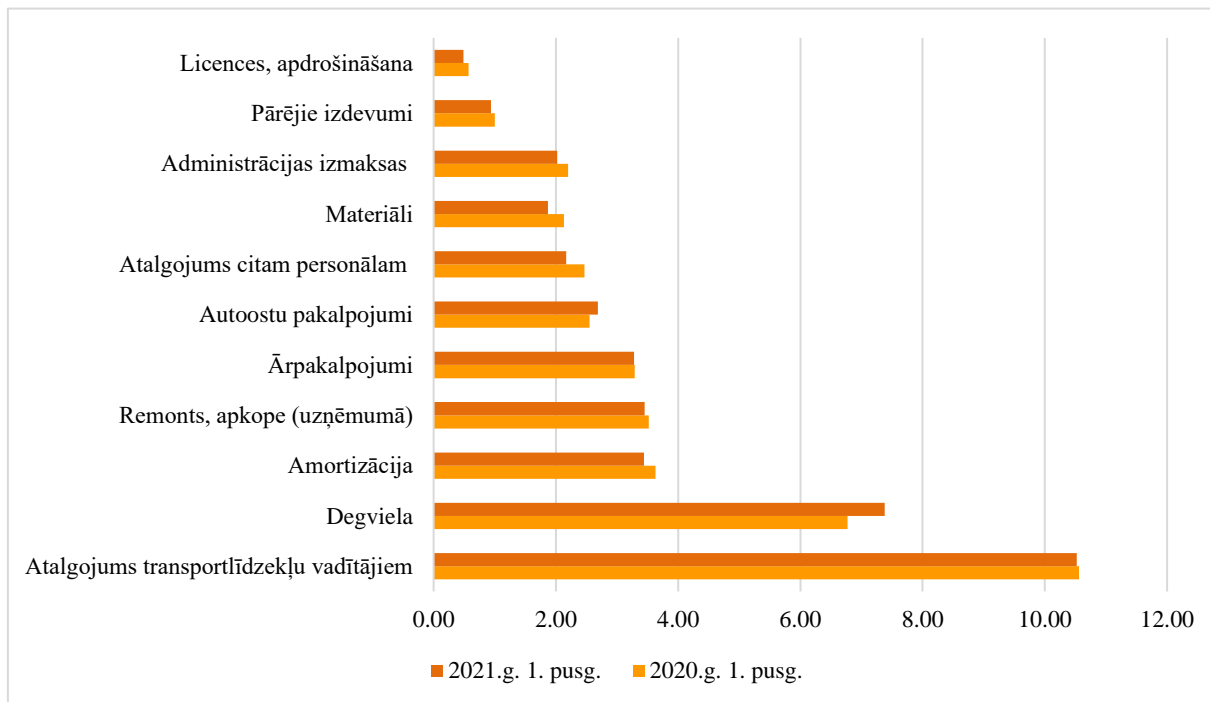
2021. gada 1. pusgada rādītāju salīdzinājums ar 2020.–2019. gada 1. pusgada rādītājiem, izmaiņas %

2021. gada 1. pusgads pret 2019. gada 1. pusgadu					
	Ieņēmumi (EUR)	Izdevumi (EUR)	Faktiskie zaudējumi (EUR)	Nobraukums m.t. (t.sk. km un vagonkm)	Pasažierkilometri, t.sk. bez maksas
Pārvadājumi pilsētas nozīmes maršrutos	-49,53%	-19,15%	-6,98%	-22,15%	-
Pārvadājumi reģionālajos nozīmes maršrutos (autobusi)	-49,74%	-6,06%	28,40%	-6,42%	-51,86%
Pārvadājumi reģionālajos nozīmes maršrutos (dzelzceļš)	-40,77%	11,92%	98,50%	5,51%	-48,35%
Pavisam kopā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā	-48,13%	-12,89%	6,67%	-13,11%	-50,63%
2021. gada 1. pusgads pret 2020. gada 1. pusgadu					
Pārvadājumi pilsētas nozīmes maršrutos	-25,51%	-9,80%	-5,47%	-7,54%	-
Pārvadājumi reģionālajos nozīmes maršrutos (autobusi)	-24,20%	-1,13%	9,13%	0,66%	-23,16%
Pārvadājumi reģionālajos nozīmes maršrutos (dzelzceļš)	-16,94%	0,24%	11,55%	3,75%	-22,52%
Pavisam kopā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā	-23,61%	-6,43%	-0,38%	-1,89%	-22,93%

Reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem 2021. gada 1. pusgadā gūtie ieņēmumi (9,03 miljoni eiro), salīdzinot ar 2020. gada 1. pusgadu, samazinājušies par 24,20% jeb par 2,88 miljoniem eiro, bet, salīdzinot ar analogu periodu 2019. gadā, tā sarukušas pat par 49,74% jeb par 8,93 miljoniem eiro.

Arī izmaksas (38,25 miljoni eiro) 2021. gada 1. pusgadā attiecībā pret 2020. gadu samazinājušās par 1,13%, lai gan nobraukums maršrutu tīklā (36,43 miljoni km) 2021. gada 1. pusgadā attiecībā pret analogu periodu pērn, palielinājies par 0,25 miljoniem km. Izmaksu samazinājums saistāms ar to, ka vairākās izmaksu pozīcijās krasi samazinājās izdevumi. Tā, piemēram, sabiedrisko transportlīdzekļu apkalošanai un ekspluatācijas nepieciešamo izejvielu un materiālu iegādes izmaksas saruka par 0,26 miljoniem eiro jeb par 12,21%, savukārt atalgojuma izmaksas tehniskajiem darbiniekiem saruka pat par 0,29 miljoniem eiro jeb par 12,15%. Atsevišķās izmaksu pozīcijās ir pieaugums, piemēram, degvielas iegāde (pieaugums par 9% jeb 0,6 miljoniem eiro) un autoostu izmaksas (pieaugums par 5% jeb 0,14 miljoniem eiro). Degvielas iegādes izmaksu pieaugums ir saistīts ar degvielas cenu izmaiņām 2021. gada 1. pusgadā, pieaugot degvielas cenai salīdzinājumā ar 2020. gada 1. pusgada datiem vismaz par 8%. Autoostu izmaksu palielinājums galvenokārt saistāms ar 2019. gada 29. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.502 "Autoostu noteikumi" piemērošanas kārtību, kad no 2021. gada 1. janvāra attiecīgās kategorijas autoostas noteica autoostu pakalpojumu sniegšanas tarifus saskaņā ar sniedzamo autoostas pakalpojumu apjomu, vienlaikus tajā iekļaujot arī biļešu tirdzniecības izmaksas (skat. attēlu Nr.1).

**Izmaksas reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem 2020. un 2021. gada
1. pusgadā, milj. EUR**

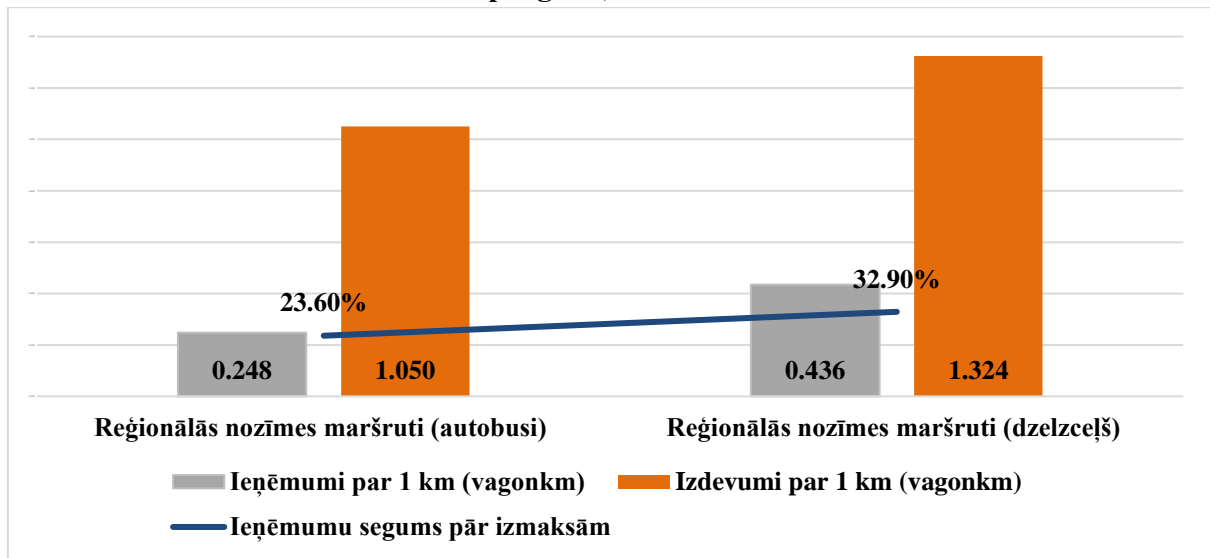

Izvērtējot ieņēmumus un izmaksas, tika konstatēts, ka 2021. gada faktiskie zaudējumi pārvadājumos ar autobusiem bija 29,23 miljoni eiro, kas ir par 9,13% vārāk nekā 2020. gada 1. pusgadā un par 28,40% vairāk nekā 2019. gada 1. pusgadā.

Zaudējumu pieauguma iemesli skaidrojami ar ārkārtējās situācijas periodu un dažādu ierobežojumu noteikšanu Covid-19 pandēmijas apkarošanai, kad, nosakot sabiedriskā transporta pasažieru skaita ietilpību transportlīdzekļos un ierobežojot dažādu nozaru darbību (preču un pakalpojumu tirdzniecība, sporta un atpūtas centru apmeklējumi, kā arī izglītības apguves organizēšana attālināti), būtiski samazinājās pārvadāto pasažieru skaits. Papildus jāatzīmē, ka zaudējumu pieaugumu reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem ietekmēja arī divu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēju pasūtījuma līgumu darbības beigas, kā rezultātā uzņēmumos tika pārtrauktas darba tiesiskās attiecības ar darbiniekiem un tika izmaksāti normatīvajos aktos noteiktie atlaišanas pabalsti un kompensācijas.

Izvērtējot reģionālās nozīmes pārvadājumu ar autobusiem ieņēmumu segumu pār faktiskajām izmaksām, tika konstatēts, ka 76,40% no izdevumiem tika kompensēti ar valsts budžeta finansējumu, savukārt reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu kompensācija no valsts budžeta bija nepieciešama 67,10% apmērā (skatīt attēlu Nr. 2).

Faktiskie izdevumu un ieņēmumu rādītāji reģionālās nozīmes pārvadājumos 2021. gada 1. pusgadā, EUR un %

Aprēķinātie zaudējumi

Saskaņā ar 2020. gada 2. decembrī Saeimā apstiprināto likumu “Par valsts budžetu 2021. gadam” 2021. gadā programmā 31.00.00 “Sabiedriskais transports” ir piešķirti **101 596 733 eiro**, to starpā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai atbilstoši noslēgtajiem sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumiem 2021. gadā paredzēti **69 378 290 eiro**:

- 31.04.00 apakšprogrammā “Finansējums dzelzceļa publiskai infrastruktūrai” – 7 774 772 eiro¹;

- 31.06.00 apakšprogrammā “Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem” – 61 603 518 eiro.

Autotransporta direkcija informē, ka, sākot no 2021. gada no valsts budžeta apakšprogrammas 31.06.00 “Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem” tiek segta gan dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem, gan kompensācija par braukšanas maksas atvieglojumiem saistītajiem zaudējumiem.

Papildus tam, pamatojoties uz Ministru kabineta 2021. gada 27. maija rīkojumu Nr.342 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” un uz Finanšu ministrijas 2021. gada 4. jūnija rīkojumu Nr. 318 “Par līdzekļu piešķiršanu” Satiksmes ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00. “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” tika piešķirts finansējums 11 450 695 eiro apmērā, lai kompensētu zaudējumus, kas radušies 2021. gada 1. pusgadā reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem un vilcieniem sakarā ar Covid-19 izplatības ierobežošanai noteiktajiem drošības un sociālās distancēšanās pasākumiem sabiedriskajā transportā.

Ņemot vērā sabiedriskā transporta reglamentējošos normatīvos aktus un ar pārvadātājiem noslēgto līgumu nosacījumus, reģionālās nozīmes maršrutu tīklā un pilsētu

¹ Kopumā 31.04.apakšprogrammā “Finansējums dzelzceļa publiskai infrastruktūrai” piešķirtie līdzekļi ir 23 874 774 EUR, bet tā kā daļa no minētā finansējuma par infrastruktūras nodrošināšanu pasažieru pārvadājumu segmentā tiek kompensēta VAS “Latvijas dzelzceļš”, tad Autotransporta direkcija administrē tikai finansējuma daļu, kas attiecas uz pasažieru pārvadājumiem, kurus izpilda AS “Pasažieru vilciens”.

nozīmes pārvadājumos sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai 2021. gada 1. pusgadā tika aprēķināti no valsts budžeta kompensējamie zaudējumi (t.sk. valsts garantētā peļņa) 53,62 miljonu eiro apmērā, savukārt kopējais no valsts budžeta avansā izmaksātais finansējums 2021. gada 1. pusgadā sastādīja 54,06 miljoni eiro (skatīt tabulā Nr.3 sadalījumu pa pārvadājumu veidiem).

Tabula Nr. 3

Aprēķinātie zaudējumi un izmaksātās valsts budžeta dotācijas par 2021. gada 1. pusgadā, milj. EUR²

Pārvadājumu veids	Aprēķinātā dotācija kopā ar valsts garantēto peļņu	Izmaksātā valsts budžeta dotācija			02.00.00. programma Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem	Dotāciju segums
		31.06.00 apakšprogramma		31.04.00 apakšprogramma		
		Dotācijas zaudējumu segšanai	Kompensācijas par braukšanas maksas atvieglojumiem			
Pilsētas nozīmes pārvadājumi	4,64	1,30	3,48	-	-	103%
Reģionālās nozīmes pārvadājumi ar autobusiem	32,98	26,41	0,34	-	5,78	99%
Reģionālās nozīmes pārvadājumi pa dzelzceļu	12,20	5,92	1,28	-	5,67	105%
Reģionālās nozīmes pārvadājumi pa dzelzceļu (dzelzceļa infrastruktūra)	3,81	-	-	3,89	-	102%
Kopā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšana, šī gada norēķini	53,62	33,63	5,09	3,89	11,45	101%

²Izņemot norēķinus par iepriekšējiem periodiem

2021. gada 1. pusgadā avansā pārskaitītās dotācijas no 31.06.00 apakšprogrammas "Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem" un no programmas 02.00.00. "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" ir segušas 99% no kopējiem zaudējumiem reģionālajā satiksmē ar autobusiem, veidojot iztrūkumu par 0,45 miljonu eiro apmērā.

Reģionālās nozīmes pārvadājumos pa dzelzceļu avansā pārskaitītās dotācijas, kā arī pārskaitītie līdzekļi neparedzētajiem gadījumiem kopā sedza 105% no kopējiem zaudējumiem, kā rezultātā 2021. gada 1. pusgadā izveidojās pārākums 0,67 miljonu eiro apmērā.

Pilsētas nozīmes maršrutos ar dotācijas avansa maksājumu par maršrutu daļu, kas ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas, ja šī maršruta daļa ir vairāk nekā 30% no kopējā maršruta garuma, ir kompensēti 92% no aprēķinātajiem kompensējamajiem zaudējumiem, kas sastādīja 1,41 miljoni eiro, veidojot iztrūkumu 0,11 miljoni eiro apmērā, savukārt par personu ar invaliditāti pārvadāšanu dotāciju avansa maksājumi veido pārākumu pār aprēķinātajiem zaudējumiem aptuveni 108% jeb 0,25 miljoni eiro.

Pamatojoties uz to, ka ar 2020. gada 31. decembri vairākiem sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem beidzās sabiedriskā transporta pakalpojumu līgumu termiņš un, lai

nodrošinātu maršruta tīkla apkalpošanu, atsevišķiem pārvadātājiem tika pagarināts līguma izpildes termiņš, kā arī atklāta konkursa rezultātā tika noslēgti līgumi par sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem 2021. gadā. Ņemot vērā minēto, 2021. gada 1. pusgadā pakalpojumus sniedza 23 pārvadātāji, ar kuriem tika pagarināti vai noslēgti jauni līgumi (kopā 42 līgumi). Pamatojoties uz minēto, sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem 1. pusgadā tika izmaksātās valsts budžeta dotācijas (skat. tabulu Nr.4).

Tabula Nr. 4

Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem 2021. gada 1. pusgadā izmaksātās valsts budžeta dotācijas

Uzņēmuma nosaukums	Līguma Nr.	Dotācijas zaudējumu kompensēšanai (EUR)	Dotācijas par braukšanas maksas atvieglojumiem (EUR)	Dotācijas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu (EUR)
AS CATA	ATD/ST-2020/09-Cēsis	1 482 827		
AS CATA	ATD/ST-2020/15-Limbaži, Sigulda	2 386 770		
AS CATA	ATD/ST-2020/17-Ogre, Aizkraukle	315 306		
AS CATA	1-27/46	366 880	45 571	
AS CATA	70	622 041	71 638	
AS CATA	1-20/24	381 993	31 232	
AS Liepājas autobusu parks	ATD/ST-2015/01	68 327		
AS Liepājas autobusu parks	ATD/ST-2020/10-DR	64 901		
AS Liepājas autobusu parks	ATD/ST-2020/14-Liepāja	2 215 067		
AS Liepājas autobusu parks	ATD/ST-2020/29-Pierīga (KK)	1 485 661		
AS Nordeka	ATD/ST-2015/01	10 731		
AS Nordeka	2008/01-K-C2/4-01	294 659	53 122	
AS Nordeka	ATD/ST-2020/08-C1	808 071		
AS Nordeka	2008/01-K-DA/5-01	30 747	8 849	
AS Nordeka	ATD/ST-2020/27-Daugavpils, Krāslava	326 668		
AS Nordeka	ATD/ST-2020/10-DR	482 878		
AS Nordeka	ATD/ST-2020/14-Liepāja	523 789		
AS Nordeka	ATD/ST-2020/29-Pierīga (KK)	608 657		
AS Rēzeknes autobusu parks	ATD/ST-2020/19-Rēzekne, Ludza	749 738		
AS Rīgas Taksometru parks	ATD/ST-2015/01	4 536		
AS Rīgas Taksometru parks	L/7-21	732 676	37 992	
AS Talsu autotransports	ATD/ST-2020/21-Talsi	1 546 519		
Pašvaldības SIA Ventspils reiss	ATD/ST-2020/24-Ventspils	638 447		
SIA AIPS	ATD/ST-2020/07-Bauska	857 894		
SIA Balvu autotransports	128	77 151	3 945	
SIA Ceļavējš-ATP	ATD/ST-2020/16-Madona	51 301		
SIA Daugavpils autobusu parks	2008/01-K-DA/5-03	86 888	19 415	
SIA Daugavpils autobusu parks	ATD/ST-2017/02	164 896		

SIA Daugavpils autobusu parks	ATD/ST-2020/27-Daugavpils, Krāslava	1 384 815		
SIA Daugavpils autobusu parks	ATD/ST-2016/05	46 338		
SIA Dobeles autobusu parks	ATD/ST-2020/11-Dobele	970 838		
SIA GALSS BUSS	ATD/ST-2020/18-Pierīga (LK)	564 784		
SIA Gulbenes autobuss	ATD/ST-2017/04	49 441		
SIA Gulbenes autobuss	ATD/ST-2020/28-Gulbene, Alūksne, Balvi	265 104		
SIA Jēkabpils autobusu parks	ATD/ST-2020/13-Jēkabpils, Preiļi, Līvāni	1 956 332		
SIA Ludzas autotransporta uzņēmums	ATD/ST-2020/19-Rēzekne, Ludza	299 526		
SIA Madonas Ceļu būves SIA	ATD/ST-2020/16-Madona	525 168		
SIA NORMA-A	ATD/ST-2020/06-A	2 042 058		
SIA NORMA-A	ATD/ST-2020/26-C2	1 169 650		
SIA Latvijas Sabiedriskais Autobuss	ATD/ST-2017/03	40 402		
SIA Latvijas Sabiedriskais Autobuss	ATD/ST-2020/10-DR	430 859		
SIA Latvijas Sabiedriskais Autobuss	ATD/ST-2020/28-Gulbene, Alūksne, Balvi	443 865		
SIA Latvijas Sabiedriskais Autobuss	ATD/ST-2020/12-Jelgava	921 758		
SIA Latvijas Sabiedriskais Autobuss	ATD/ST-2020/29-Pierīga (KK)	228 843		
SIA Latvijas Sabiedriskais Autobuss	ATD/ST-2020/18-Pierīga (LK)	685 438		
SIA Tukuma auto	TRP 2009/36/S-102	147 657	20 222	
SIA Tukuma auto	ATD/ST-2020/20-Saldus, Kuldīga	519 181		
SIA Tukuma auto	ATD/ST-2020/22-Tukums	383 515		
SIA VTU Valmiera	ATD/ST-2020/23-Valmiera, Valka, Smiltene	1 280 136		
SIA VTU Valmiera	3-39/1-33	216195	29 874.00	
SIA VTU Valmiera	Koncesijas līgums	204933	13 777.00	
SIA VTU Valmiera	Koncesijas līgums (Valkas pilsēta)	28877	3 192.00	
SIA Gulbenes - Alūksnes bānītis	ATD/ST-2020/25	40 000	6 708	
AS Pasažieru vilciens	ATD/ST-2008/04/PV262-08	11551446	1 268 730	3 887 388
KOPĀ		43 783 179	1 614 267	3 887 388

Valstspilsētu pašvaldībām 2021. gada 1. pusgadā izmaksātās valsts budžeta dotācijas atspoguļotas tabulā Nr.5.

Tabula Nr. 5

No valsts budžeta pārskaitītās dotācijas par sabiedriskā transporta pakalpojumiem pilsētas nozīmes maršrutos 2021. gada 1. pusgadā, EUR

Pašvaldība	Dotācija par zaudējumiem maršrutos, kas iziet ārpus pilsētas administratīvās teritorijas, EUR	Dotācija par personu ar invaliditāti pārvadāšanu, EUR
Daugavpils pilsētas pašvaldība	42 895	185 196
Jelgavas pilsētas pašvaldība	134 843	254 040
Jēkabpils pilsētas pašvaldība	8 640	27 306
Jūrmalas pilsētas pašvaldība	0	25 786
Liepājas pilsētas pašvaldība	0	110 201
Rīgas pilsētas pašvaldība	921 373	2 725 818
Rēzeknes pilsētas pašvaldība	106 628	45 386
Valmieras pilsētas pašvaldība	19 689	23 102
Ventspils pilsētas pašvaldība	65 932	81 137
KOPĀ	1 300 000	3 477 972